

ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΑΡΡΙΑΝΟΥ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ ΑΝΑΒΑΣΗ

Ο ΒΙΟΣ ΤΟΥ ΑΡΡΙΑΝΟΥ

- Γεννιέται το 95 μ.Χ. στη Νικομήδεια της Βιθυνίας
- Σε νεαρή ηλικία επισκέπτεται τη Νικόπολη της Ηπείρου , για να παρακολουθήσει μαθήματα του στωικού φιλοσόφου Επίκτητου.
- Μετά το 120 μ.Χ. ο Αρριανός επισκέπτεται την Αθήνα και παρακολουθεί μαθήματα ρητορικής και φιλοσοφίας.
- Στην Αθήνα γνωρίζεται με τον Ρωμαίο αυτοκράτορα Αδριανό , ο οποίος τον προσκαλεί στη Ρώμη και του παραχωρεί δικαιώματα ρωμαίου πολίτη ονομάζοντάς τον Φλάβιο.
- Το 130 μ.Χ. αποστέλλεται στην Καππαδοκία ως διοικητής [legatus], όπου παραμένει για 7 χρόνια.
- Επανέρχεται στην Αθήνα , όπου ανακηρύσσεται αθηναίος πολίτης.
- Το 145 μ.Χ. του απονέμεται το αξίωμα του επώνυμου άρχοντα.
- Πεθαίνει το 180 μ.Χ. στη Νικομήδεια.

ΕΡΓΑ ΤΟΥ ΑΡΡΙΑΝΟΥ

- Το συγγραφικό έργο του Αρριανού είναι ογκώδες και με ποικίλο περιεχόμενο.
- Πρότυπό του ο Ξενοφώντας .
- Έγραψε πολλά συγγράμματα ιστορικά , φιλοσοφικά , γεωγραφικά και στρατιωτικά.
- Από τα συγγράμματα αυτά άλλα έχουν διασωθεί ακέραια και άλλα ή έχουν χαθεί εντελώς ή διασώζονται ελάχιστες περικοπές τους .

ΣΩΖΟΜΕΝΑ ΕΡΓΑ: 1. ΙΣΤΟΡΙΚΑ

- ✚ Αλεξάνδρου Ανάβασις :διαιρείται σε 7 βιβλία , κατά μίμηση της Κύρου Αναβάσεως του Ξενοφώντα [η συμμετοχή 10.000 ελλήνων μισθοφόρων στην εκστρατεία του Κύρου κατά του αδελφού του Αρταξέρξη] και εξιστορεί την εκστρατεία του Μ. Αλεξάνδρου από την αρχή της ως την ημέρα του θανάτου του [334-323 π.Χ.]

- ✚ Ινδική

2. ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΑ

- ✚ Επικτήτου διατριβαί
- ✚ Εγχειρίδιον Επικτήτου

3. ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΑ

- ✚ Περίπλους Ευξείνου Πόντου

4. ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΑ

- ✚ Τέχνη τακτική
- ✚ Έκταξις κατ' Αλανών

Η ΓΛΩΣΣΑ ΤΟΥ ΑΡΡΙΑΝΟΥ

- ❖ Η κυριαρχία της αττικής διαλέκτου διατηρήθηκε μέχρι τα μέσα περίπου του 4^{ου} αι. π.Χ.
- ❖ Στη συνέχεια , υπό την επίδραση των άλλων εν χρήσει ελληνικών διαλέκτων , εξελίχθηκε στη λεγόμενη **ελληνιστική κοινή** , η οποία με τις κατακτήσεις του Μ.Αλεξάνδρου διαδόθηκε σε πολλές περιοχές και ήταν η επικρατούσα γλώσσα την εποχή του Αρριανού.
- ❖ Ο Αρριανός ωστόσο ήταν αττικιστής , έγραφε δηλαδή έχοντας ως πρότυπο όχι την κοινή , αλλά την γλώσσα των παλαιότερων , την αρχαία αττική διάλεκτο.
- ❖ Γλωσσικό πρότυπό του ήταν η Κύρου Ανάβασις του Ξενοφώντα.
- ❖ Για να αποδείξει μάλιστα ότι μπορούσε να χειριστεί με άνεση και τη γλώσσα του Ηροδότου , έγραψε την Ινδική σε ιωνική διάλεκτο.
- ❖ Παρ' όλα αυτά η γλώσσα του σε μερικές περιπτώσεις αστοχεί , προπάντων στη χρήση λέξεων με δευτερεύουσες ή ευκαιριακές σημασίες αντί άλλων με τις οποίες θα μπορούσε να προσδώσει στο κείμενό του μεγαλύτερη ακρίβεια καθώς και σε κάποιες συντακτικές χρήσεις.

- ❖ Η αφήγησή του πάντως διακρίνεται για παραστατικότητα , συνοπτικότητα και αμεροληψία.

Ο ΑΡΡΙΑΝΟΣ ΩΣ ΙΣΤΟΡΙΚΟΣ

- Αν και ο ίδιος ο Αρριανός ήταν ρωμαίος πολίτης με σημαντικά αξιώματα , ωστόσο η ελληνική καταγωγή και παιδεία του τον οδήγησαν στην απόφαση να εξιστορήσει την εκστρατεία του Μ.Αλεξάνδρου.
- Από το μεγάλο αριθμό έργων σχετικά με την εκστρατεία του Μ.Αλεξάνδρου , επέλεξε τα κατά την κρίση του περισσότερο αξιόπιστα , στα οποία στήριξε την αφήγησή του , επιχειρώντας παράλληλα να μιμηθεί τη μέθοδο και το ύφος της Κύρου Αναβάσεως του Ξενοφώντα , που αποτελούσε γι' αυτόν ιδεώδες πρότυπο.
- Στην αφήγηση των καθαρά ιστορικών γεγονότων είναι αντικειμενικός και ακριβής , υστερεί όμως σημαντικά σε άλλα σημεία , όπως στην έλλειψη κάθε αναφοράς στα πολιτικά σχέδια του Αλεξάνδρου ή στην εκπολιτιστική αποστολή της εκστρατείας του.
- Το έργο του Αρριανού παραμένει η σημαντικότερη πηγή γνώσεως της εκστρατείας του Μ.Αλεξάνδρου και για τούτο θεωρείται εξαιρετικά πολύτιμο.

Η ΕΛΛΑΔΑ ΑΠΟ ΤΟ ΤΕΛΟΣ ΤΟΥ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΙΑΚΟΥ ΠΟΛΕΜΟΥ ΩΣ ΤΟΝ Μ.ΑΛΕΞΑΝΔΡΟ

- ✓ 404 π.Χ. : τέλος πελοποννησιακού πολέμου. Η Αθήνα συνθηκολογεί , η Σπάρτη κυριαρχεί.
- ✓ 395 π.Χ. : αρχίζει ο κορινθιακός-βοιωτικός πόλεμος , στον οποίο θα εμπλακούν και πάλι η Αθήνα , η Σπάρτη και οι σύμμαχοί τους .
- ✓ 386 π.Χ. : Η Σπάρτη προσεγγίζει την Περσία.
- ✓ 377 π.Χ. : ίδρυση της Β' αθηναϊκής συμμαχίας
- ✓ 371 π.Χ. : οι Θηβαίοι υπό τον Επαμεινώνδα συντρίβουν τους Σπαρτιάτες στα Λεύκτρα Βοιωτίας
- ✓ 362 π.Χ. : θάνατος του Επαμεινώνδα στη μάχη της Μαντινείας.
- ✓ 338 π.Χ. : Ο Φίλιππος Β' , βασιλιάς της Μακεδονίας , νικά στη μάχη της Χαιρώνειας και επιβάλλει την κυριαρχία του στη νότια Ελλάδα.
- ✓ 337 π.Χ. : Ο Φίλιππος κηρύττει τον πόλεμο στην Περσία.
- ✓ 336 π.Χ. : Ο Φίλιππος της Μακεδονίας δολοφονείται. Ο μακεδονικός στρατός εκλέγει ομόφωνα τον Αλέξανδρο βασιλιά. Το πανελλήνιο συνέδριο της Κορίνθου τον ανακηρύσσει Ηγεμόνα Της Συμμαχίας και Στρατηγό Αυτοκράτορα στην εκστρατεία εναντίον των Περσών.

Θυμόσαστε πότε γνωρίσαμε τον Αρριανό; Στην Α' γυμνασίου, 11^η ενότητα : η αγάπη του Αλεξάνδρου για τον Βουκεφάλα